

zdravé komunity

v ýro čná správa za rok 2014

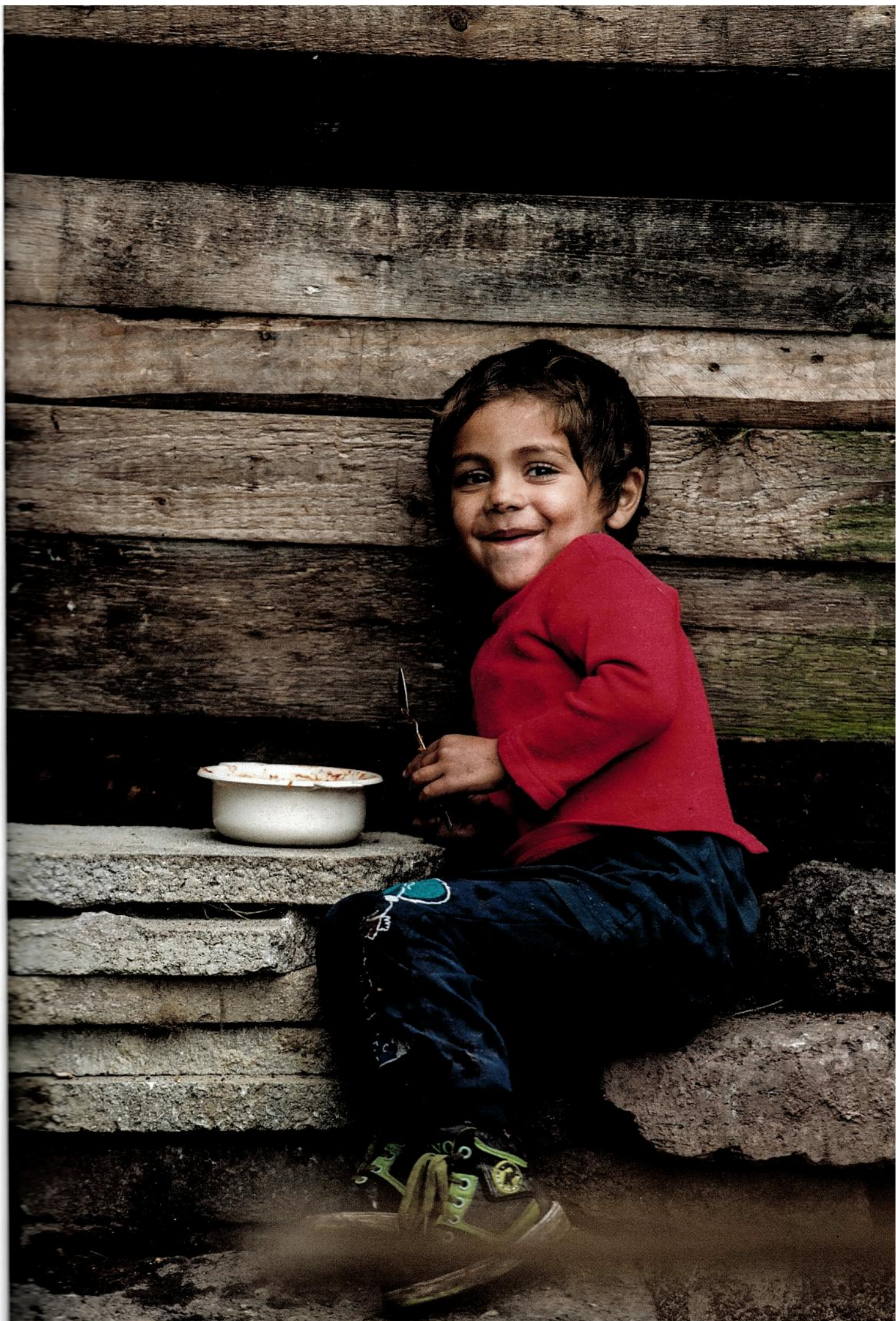
ZDRAVÉ KOMUNITY, n. o.
Výročná správa za rok 2014
www.zdravekomunity.sk

Obsah

ÚVOD	/// 4
IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	/// 8
POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD	/// 16
ČINNOSŤ	/// 23
HODNOTENIE A VÝSLEDKY	/// 32
HOSPODÁRENIE a ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA	/// 36
ZÁVER	/// 38

Výročná správa je vypracovaná na základe štatútu Zdravé komunity, n. o. a zákona o neziskových organizáciách.

ÚVOD

Je pre mňa ctou napísať pár úvodných viet k historicky prvej výročnej správe neziskovej organizácie Zdravé komunity.

Organizácia Zdravé komunity vznikla s cieľom zlepšenia zdravia znevýhodnených komunít a so zámerom realizácie národného projektu osvetu zdravia pre tieto komunity z európskych štrukturálnych fondov. Vzhľadom na spôsob medzi sektorovej spolupráce a organizačnú štruktúru je možné považovať ju za **historicky prelomovú a unikátnu** (minimálne v širšom priestore strednej Európy). Predstavuje praxou overený, **funkčný model spolupráce** viacerých sektorov. Štátny sektor si osvojil viac ako desaťročné skúsenosti a know how mimovládnej organizácie Asociácie pre kultúru, vzdelávanie a komunikáciu (ACEC), ktorá realizovala projekt zdravotnej osvetu znevýhodnených komunít viac ako 10 rokov s podporou súkromného sektora.

Úspešnému príbehu organizácie Zdravé komunity, n.o. predchádzalo dlhoročné individuálne a spoločné úsilie a tvrdá práca všetkých jednotlivcov, organizácií a inštitúcií, ktorí sa snažili a snažia o systematické a trvalo udržateľné riešenie alarmujúcej situácie zdravia znevýhodnených skupín na Slovensku.

Zúročujeme viac ako desať ročné praktické skúsenosti s realizáciou projektu na Slovensku, vymieňame si skúsenosti s partnermi zo zahraničia, smerujeme svoje činnosti k zvyšovaniu kvality a trvalému zlepšovaniu prostredníctvom budovania ľudských zdrojov z prostredia osád. Vďaka zanietým ľuďom je možné dlhodobo dosahovať výsledky tam, kde je to vzhľadom na náročné podmienky a komplexnosť príčin súčasného stavu najpotrebnejšie.

Významným prvkom projektu osvetu zdravia, ktorý organizácia realizuje, je jeho inovátny prierezový a integračný charakter. Prostredníctvom zamestnanosti a podporou vzdelávania zlepšujeme zdravotnú situáciu znevýhodnených skupín. Budujeme ľudské zdroje z obyvateľov segregovaných osád, čím podporujeme okrem zlepšenia zdravia aj rozvoj samotnej komunity. Pozitívnym aktívnym príkladom je možné pohnúť dlhodobo stojace vody v často deprimovaných a stagnujúcich komunitách, ktoré strácali vieru v lepšiu budúcnosť.

Dôležitým posolstvom organizácie a projektu s rovnakým názvom „Zdravé komunity“ je skutočnosť, že na dosahovanie cieľov pracujeme spoločne a partnersky, bez rozdielu formálneho vzdelania, spoločenského statusu, či národnostnej príslušnosti. Autori tejto správy veria, že toto je kľúč a jediná cesta pre naštartovanie reálne naplniteľných a dlhodobých riešení k dôstojnej integrácii znevýhodnených skupín. Bez vytrvalého spoločného úsilia a vzájomnej spolupráce by sa nám výsledky v rozsahu prezentovaného v tejto správe nemohli podariť.

V mene organizácie Zdravé komunity, n.o. by som rád vyjadril poďakovanie všetkým jednotlivcom, partnerom a spolupracujúcim organizáciám, ktorí prispeli svojim vkladom k úspešnej transformácii projektu na národný a k založeniu organizácie Zdravé komunity.

Ďakujeme: Ministerstvu zdravotníctva SR, Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvu financií SR, Ministerstvu vnútra SR – Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, Operačnému stredisku záchrannej zdravotnej služby, Kancelárii Svetovej zdravotníckej organizácie – WHO na Slovensku spoločnostiam Union ZP, Rádiu Expres, GlaxoSmithKline, mimovládnym organizáciám: Asociácii pre kultúru, vzdelávanie a komunikáciu (ACEC), Asociácii terénnych zdravotných asistentov (ATZA), Spoločnosti všeobecných lekárov Slovenska pre dospelých, Nadácii otvorenej spoločnosti, nadáciám: Achmea Foundation, H. Stepic CEE Charity.

Naše poďakovanie patrí aj nasledovným jednotlivcom: Ivanovi Poprockému, Monike Paluškovej, Ľubomíre Slušnej-Franz, Antonovi Marcinčinovi, Michalovi Vašečkovi, Barbore Vávrovej, Darine Sedlákovej, Tatiane Drmlíkovej, Petrovi Markovi, Antonovi Mirgovi, Márii Nazarejovej, Antonovi a Eve Bohumelovcom, Miti Vavrekovej, Ivete Lackovej, Edovi Škorvagovi, Petrovi Ferjančíkovi, Pavlovi Kaňkovi, Paulovi Van Hoof, Pavlovi Trnovcovi, Eliške Marušákovej, Andrejovi Belákovi, Tomášovi Hrustičovi, Jarmile Lajčákovej, Jozefovi Minárovi, Margite Vernarcovej, Barbore Kuchárovej, Eve Babitzovej, Dušanovi Bláhovi, Rudovi Sivému, a mnohým ďalším, ktorí priložili ruku k dielu.

Špeciálne poďakovanie patrí Zuzane Zvolenskej, bývalej ministerke zdravotníctva SR a súčasnému ministrovi zdravotníctva Viliamovi Čislákov.

Ďakujeme všetkým asistentom zdravotnej osvetu a ich koordinátorom, pracujúcim vo veľmi náročných podmienkach, ktorí svojím dlhoročným úsilím a výsledkami preukázali opodstatnenosť a potrebu celoslovenského programu osvetu zdravia znevýhodnených skupín.

Transformácia projektu so 189 zamestnancami si vyžaduje aktívne úsilie všetkých členov Správnej aj Dozornej rady a týmto im vyjadrujem vďaku za mimoriadne pracovné nasadenie.

Verím, že spoločným úsilím sa nám podarí dosiahnuť strednodobý aj dlhodobý cieľ. Tým prvým je realizácia Národného programu osvetu zdravia znevýhodnených skupín v rokoch 2016 – 2022 a tým druhým zlepšenie ich zdravotného stavu.

Michal Kubo, riaditeľ

Zdravie, to najvzácnejšie čo človek má...

Spoločensko – politické, ekonomické a sociálne postavenie väčšiny Rómov nebolo nikdy bezproblémové. Od roku 1990 sa štát, ako aj množstvo neziskových organizácií pokúšalo o zmenu postavenia rómskej populácie v krajine. Vzišlo množstvo „odborníkov“, ktorí zrazu vlastnili patent na vyriešenie rómskej témy a svoju odbornosť preukázali na papieri. Po 25 rokoch sa však ukázalo, že množstvo realizovaných projektov, ktoré boli podporované nemalými finančnými prostriedkami nedosiahlo ani len časť toho, čo si práve ich realizáciou stanovili docieľiť. Samozrejme, až na pár výnimiek na lokálnej úrovni. Nebola to chyba v systéme alebo v niečom inom, čo by zabránilo očakávanej zmene, ktorú chceli dosiahnuť. Bola to chyba v ľuďoch, ktorí nie vždy videli cieľ, to svetlo na konci tunela...

Realizáciou nášho projektu dosahujeme neskutočne viditeľné výsledky a životy ľudí meníme tak, ako by si sami nevedeli ani predstaviť. Ak chceme pomôcť človeku, v hociakej jeho životnej oblasti, tak musí cítiť našu empatiu, ochotu a podporu pri riešení jeho problému. Ako som už spomenul, všetko je o ľuďoch.

A práve tým, že samotní Rómovia pomáhajú Rómom sa nám darí a ľudia nás prijali. Prijali nás vrúcne ale aj s očakávaniami niečoho viac, ako toho, čo tu už bolo. Očakávajú, že im pomôžeme vo všetkých oblastiach ich života. A my to naozaj robíme...

Všetky oblasti života Rómov v marginalizovaných rómskych osadách úzko súvisia so zdravím. Iba zdravý človek si vie nájsť prácu, iba zdravý človek sa vie vzdelávať, iba v čistom, zdravom neškodlivom prostredí sa vie človek rozvíjať...

Som hrdý na to, že práve náš projekt rieši to, čo je základom pre nás všetkých. A to je naše zdravie...

Richard Koky

predseda riadiaceho výboru jedného zo zakladateľov – PPZZS

